

Na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (*Narodne novine*, br. 87/2008.) i članka 19.a. Statuta **Srednje škole Donji Miholjac**, Zadružni odbor Učeničke zadruge **Celestine**(puni naziv Zadruga)¹ donio je u sjednici održanoj 17.09. 2015.

PRAVILA UČENIČKE ZADRUGE *Učenička zadruga Celestina* (puni naziv Zadruga)

1. Temeljne odredbe

Članak 1.

Učenička zadruga **Celestina** (u daljem tekstu: Zadruga) dragovoljna je interesna učenička organizacija, koja pridonosi postizanju odgojno-obrazovnih i društveno-gospodarskih ciljeva škole/ustanove jer kao oblik izvannastavne aktivnosti učenicima/ama omogućuje stjecanje radno-tehničkoga, ekološkoga, gospodarskoga, društvenog i etnoodgoja i obrazovanja te razvoj sposobnosti i korisno provođenje slobodnog vremena.

Članak 2.

Osnivač Zadruga je ustanova **Srednja škola/Donji Miholjac** (u daljem tekstu: Škola/ustanova).

Osnivaču Zadruga mogu se pridružiti i drugi utemeljitelji – suosnivači.

Suosnivači Zadruga mogu biti pravne osobe (poduzeća, ustanove, udruge) i pojedinci, koji novčanim ili drugim darom, stručnom pomoći, omogućivanjem korištenja sredstava rada, prodajom proizvoda i na druge načine pomognu osnutak i stvaranje uvjeta za rad Zadruga.

Članak 3.

Zadruga nema svojstvo pravne osobe.

Odluka uprave Zadruga postaje pravomoćna kada se s njom složi Školski odbor.

Zadruga se može udruživati u srodne udruge ili saveze u Republici Hrvatskoj, a član je Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva pri Hrvatskoj zajednici tehničke kulture.

Članak 4.

¹ Naziv (ime) Zadruga pitanje je prepoznatljivosti, a u nas je on ponajčešće vezan uz: toponim (naziv mjesta u kojem je sjedište škole), naziv škole, djelatnost zadruge (ponekad izraženu detaljem osebnog značenja) ili uz pojam koji simbolizira mjesto i ulogu zadruge u obrazovanju i životu učenika. Vrlo su česti nazivi na dijalektu.

Sjedište Zadruga je u Školi/ustanovi, **Donji Miholjac, Vukovarska 84**(mjesto, ulica i kućni broj).

Članak 5.

Zadruga ima svoj pečat, zastavu i amblem.²

Sadržaj, oblik i izgled pečata, zastave i amblema određuje uprava Zadruga odlukom.

*Ciljevi i zadaće Zadruga*³

Članak 6.

Zadruga pridonosi ostvarivanju ciljeva i zadaća odgoja i obrazovanja učenika programom rada u kojem se spajaju znanstvene spoznaje i učenje, s jedne, te određen proizvodni i koristan rad, s druge strane.

Cilj je Zadruga okupiti na dragovoljnoj osnovi što veći broj učenika i primjerenim metodičkim postupcima pod vodstvom učitelja mentora omogućiti im razvoj sklonosti, interesa i sposobnosti te stjecanje, produbljivanje i primjenu bioloških, tehničkih, gospodarskih, društvenih i srodnih znanja iz područja važnih za cjelokupan proizvodni proces od njegova planiranja do tržišnog i drugog vrednovanja rezultata rada.

U Zadruzi se posebno razvijaju i njeguju radne navike, radne vrijednosti i stvaralaštvo, stječu znanje i svijest o načinima i potrebi očuvanja prirode kao i njegovanja baštine i pučkog stvaralaštva, učenici profesionalno informiraju i usmjeravaju, te stvaraju preduvjeti za prijenos i praktičnu primjenu znanja u životu i lokalnoj sredini.

Članak 7.

Temeljne odgojne i obrazovne zadaće Zadruga jesu, što ranije i u što većeg broja učenika:

- pobuditi i razviti svijest o nužnosti i vrijednosti rada za čovjekov život;
- razvijati i njegovati radne navike te odgovornost, inovativnost, samostalnost, poduzetnost, snošljivost i potrebu za suradnjom;

² Pečat, zastava i amblem (zadružno znakovlje) nisu obvezni i ovaj se članak može izostaviti. Oni se u učeničkim udrugama rabe zbog naglašene potrebe mladih za identifikacijom, prepoznatljivošću i različitosti. Zbog toga Zadruga može imati svoj logotip (slovolik), te je odredbu u oba stavka moguće dopuniti i sa slovolikom. Pečat, zastava, amblem (i slovolik) mogu biti posve izvorni, ali se preporuča da iz njih bude razvidna pripadnost konkretnoj odgojno-obrazovnoj ustanovi.

³ Pojedine vrste odgojno-obrazovnih ustanova mogu ovaj dio Pravila prilagoditi svojoj naravi i temeljnim zadaćama. To se posebice odnosi na dječje vrtiće, centre za odgoj, obrazovanje i osposobljavanje djece i mladeži, te učeničke domove, jer prethodne dvije skupine radionice rabe temeljnim metodičkim oblikom.

- omogućiti stjecanje, produbljivanje, proširivanje i primjenu znanja te razvoj sposobnosti bitnih za gospodarstvo i organizaciju rada;
- razvijati svijest o mogućnosti, dosezima i potrebi primjene suvremenih znanstvenih, tehničkih i tehnoloških dostignuća;
- pridonositi prijenosu znanja iz nastave u praktične djelatnosti Zadruga i, obrnuto, znanja iz rada u Zadruzi u nastavu;
- razvijati ljubav prema prirodi i vrijednostima koje je čovjek stvorio svojim radom te svijest o nužnosti očuvanja ravnoteže u prirodi, zaštite okoliša i njegovanja baštine;
- omogućiti najveći razvitak sposobnosti i ostvarenje osobnih interesa, a time i samopotvrđivanje te spoznaju vlastitih sklonosti i sposobnosti;
- pripremati izbor školskih programa i budućih zanimanja iz djelatnosti Zadruga.

Te se zadaće ostvaruju:

- poštivanjem učeničke dragovoljnosti, interesa, predznanja i sposobnosti u pripremi i izvedbi programa rada i njihovim sudjelovanjem u vrednovanju rezultata rada;
- pružanjem dobrih izvora znanja (nastavnih pomagala, suvremeno opremljenih kabineta, literature, sposobnih i motiviranih voditelja);
- osiguranjem sredstava za rad (zemljišta, strojeva, alata, stoke, reprodukcijskog materijala itd.), koja su nužna za proizvodnu i uslužnu djelatnost Zadruga;
- problemskom, egzemplarnom i istraživačkom podukom, a poglavito sudjelovanjem učenika u pokusima i izradi samostalnih istraživačkih radova;
- osiguranjem stručne pomoći, i to stručnih voditelja i potpore (od uključivanja specijalista u rad s mladim zadrugarima do sudjelovanja učenika u radu stručnih ustanova);
- omogućivanjem nastupa članova s prikazom rezultata rada i stjecanja priznanja za svoje sposobnosti, znanje i vještine na smotrama, susretima i natjecanjima;
- prepoznavanjem, praćenjem i potporom pojedinaca i skupina oblikovanijeg interesa i izraženijih predispozicija te omogućivanjem svladavanja diferenciranih programa (ljetne škole, kampovi i drugo);
- suradnjom s roditeljima, poduzećima i ustanovama u mjestu te stručnim službama, visokim učilištima, fakultetima i znanstvenim institutima.

Članovi Zadruga

Članak 8.

Članom Zadruga može postati svaki učenik Škole/ustanove od prvog razreda do završnog razreda srednje škole, roditelj učenika člana Zadruga, učitelji mentori i ostali stručnjaci koji sudjeluju u radu.

Članovi Zadruga mogu biti vanjski suradnici, donatori i pokrovitelji, stručnjaci i pojedinci koji nalaze svoj interes u promicanju učeničkog zadrugarstva i potpore ostvarenju ciljeva i zadaća Zadruga.⁴

⁴ Krug i broj možebitnih podupirućih članova nije ograničen. To, međutim, ne znači da ovu skupinu članova »reda radi« (odnosno iz formalnih razloga ili prestiža) valja novačiti. Kriterij njihova prijama jest potpora zadruzi (bez obzira na oblik - novčana,

Članovi iz stavka 1. ovoga članka imaju položaj redovnih članova, a iz stavka 2. položaj podupirućih članova. Učenici članovi nazivaju se mladim zadrugarima.

Uprava Zadruge može imenovati i počasne članove.

Članak 9.

Članstvo u Zadruzi je dragovoljno, što se potvrđuje potpisom pristupnice.

Stupanjem u članstvo pojedinac preuzima obveze i prava utvrđena ovim Pravilima.

Redovito članstvo može prestati na osobni zahtjev člana ili njegovim isključenjem zbog neispunjavanja zadaća i djelovanja suprotnog ciljevima i zadaćama Zadruge.

O članovima Zadruge vodi se evidencija. Članstvo se dokazuje iskaznicom, čiji sadržaj i oblik utvrđuje uprava Zadruge.

2. Djelatnost i sredstva Zadruge

Članak 10.

Djelatnost Zadruge obasiže proizvodni i uslužni rad organiziran na način koji učenicima omogućuje upoznavanje i ovladavanje temeljnim elementima procesa proizvodnje.

Rad se ustrojava kao odgojni i obrazovni proces kojim učenici upoznaju suvremena znanstvena i tehničko-tehnološka dostignuća, stječu gospodarska i druga znanja i primjećujući ih racionalno organiziraju rad i koriste čimbenike proizvodnje te raspodjeljuju dobit, tj. ovladavaju načinom postizanja optimalnih rezultata racionalnim korištenjem resursa uz najmanje moguće ugrožavanje prirodnog okoliša. Sudjelujući u pripremi, proizvodnji i upravljanju učenici upoznaju sveukupni proces kao tehničko-tehnološki, gospodarski i društveni, radni i stvaralački.

Članak 11.

Opseg djelatnosti i radni zadaci utvrđuju se godišnjim planom i programom rada Zadruge, koji je sastavni dio programa Škole/ustanove.

Godišnji plan i program Zadruge usklađuje se s odgojno-obrazovnim ciljevima i zadaćama Škole/ustanove i psihičkim i tjelesnim mogućnostima (sposobnostima) i predznanjem učenika.

materijalna, stručna i sl. - i iznos), te promidžba zadruge i zadrugarstva. Oni koji zbog nekog oblika poštivanja trebaju biti članovi spadaju u počasne članove (stavak 4. ovoga članka).

Proizvodni rad i istraživanja članovi Zadruga mogu obavljati i u gospodarskim tvrtkama, istraživačkim i stručnim ustanovama, s tim što proizvodni rad uvijek ima pružiti prepoznatljiv gospodarski (ekonomski) učinak.

O djelatnosti Zadruga vode se ljetopis Zadruga i matična knjiga Zadruga.

U matičnu se knjigu upisuju ključni događaji i rezultati Zadruga, sekcija, učenika, voditelja i suradnika. Osobu koja vodi ljetopis i matičnu knjigu imenuje Zadrugni odbor.

Članak 12.

Interesi učenika ostvaruju se ustrojavanjem rada u jednoj ili više srodnih proizvodnih i uslužnih djelatnosti, odnosno osnutkom sekcija.

Sekcija je temeljna odgojno-obrazovna i radna jedinica Zadruga.

Zadruga ima ove sekcije:

1. **agro sekcija,**
2. **strojarska sekcija**
3. **ekološka sekcija**
4. **humanitarna sekcija**
5. **kulturološko- umjetnička sekcija**
 - **tamburaška sekcija**
 - **zborska sekcija**
 - **dramsko- scenska sekcija**
 - **novinarsko- medijska sekcija**

Uprava Zadruga može na početku školske godine odlučiti da se ustroje dodatne sekcije kako bi se udovoljilo interesima članova.

Ustrojstvene oblike djelovanja sekcija određuje uprava Zadruga.

Članak 13.

Članovi sekcije obavljaju ove zadaće:

- planiraju, programiraju i ostvaruju program,
- raspoređuju i evidentiraju rad svakog člana,
- vrednuju rad i predlažu nagrade prema rezultatima rada,
- skrbe se o poštivanju radnih obveza (o radnoj stezi),
- brinu se o inventaru i potrošnom materijalu, nadziru stanje sredstava za rad, predlažu nabavke, vode knjigu blagajne i pregled rada.

Sekcija ima učitelja voditelja, a može imati jednoga ili više suradnika.

Članak 14.

Djelatnost Zadruga je javna.

Članak 15.

Sredstva za rad kojima se Zadruga služi u proizvodnim i uslužnim djelatnostima čine zemljište, strojevi, alati, stoka i drugo, a osigurava ih Škola/ustanova i osnovna su sredstva Škole/ustanove.

Osnovna se sredstva mogu osigurati i darovima poduzeća, udruga, poduzetnika i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Članak 16.

Novčana sredstva za djelovanje Zadruge stječu se:

- prodajom proizvoda i usluga nastalih radom učenika u Zadruzi,
- potporom iz državnoga, županijskoga i gradskog-općinskog proračuna,
- donacijama i sponzorstvom,
- darovima,
- iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Proizvode i usluge u promet stavlja Škola.

Članak 17.

Početni kapital zadruge iznosi **1.500,00 kuna**.

Zadruga će u promet staviti proizvode koji su rezultat rada učenika. Sredstva ostvarena na takav način posebno će se evidentirati i uporabiti isključivo za rad učeničke zadruge i unaprjeđenja odgojno- obrazovnog rada Škole.

Ukupan prihod Zadruge čine sva novčana sredstva iz članka 16. koja Zadruga ostvari tijekom godine i mogu se koristiti isključivo za rad Zadruge.

Novčana se sredstva mogu trošiti temeljem odluke upravnih tijela Zadruge. Nalogodavac za isplate je ravnatelj Škole/ustanove.

3. Upravljanje

Članak 18.

Upravna tijela u Zadruzi jesu:

- Skupština Zadruge i
- uprava Zadruge.

Članak 19.

Skupštinu Zadruge čine svi članovi Zadruge.

Skupština se saziva najmanje jedanput godišnje. Saziva je i predsjednik Zadruga. U izvanrednim okolnostima Skupštinu može sazvati i Zadružni odbor.

Skupština utvrđuje stajališta i smjernice za vođenje Zadruga i oni obvezuju upravu Zadruga.

Članak 20.

Zadugom neposredno upravlja i njezine poslove vodi uprava Zadruga. Upravu čine:

- Zadružni odbor
- predsjednik Zadruga i
- tajnik Zadruga.

Mandat uprave traje 2 (dvije) godine i može se ponoviti. Pojednog člana uprave može se zamijeniti i prije isteka mandata. Zamjena se obavlja po istom postupku kao i imenovanje.

Članak 21.

Zadružni odbor ima 7 (sedam) članova koje imenuje odnosno bira Školski odbor, i to:⁵

- 2 (dva) člana iz reda osoblja Škole/ustanove,
- 1 (jednog) člana iz reda roditelja učenika članova (članak 8., stavak 1. Pravila),
- 1 (jednog) člana iz reda suosnivača odnosno članova Zadruga (članak 2., stavak 3. odnosno članak 8, stavak 2. Pravila),
- 2 (dva) člana iz reda učenika zadrugara, članova sekcija odnosno interesnih skupina (članak 8., stavak 1. Pravila), te
- 1 (jednog) člana predstavnika jedinice lokalne samouprave (općine-grada ili gradske četvrti u Zagrebu) na čijem je području sjedište Zadruga.

Zadružni odbor između svojih članova bira predsjednika, zamjenika predsjednika i tajnika Zadruga.

Članak 22.

⁵ Broj članova Zadružnog odbora ovisi o razvijenosti Zadruga i čimbenicima, koji su potpunije obrazloženi u *Programu učeničkog zadugarstva u osnovnim i srednjim školama* (Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, broj 12, Zagreb, 14. studenoga 1995.). Način predlaganja i zastupljenost predstavnika u Zadružnom odboru objašnjeni su na str. 19. i 20. Programa. Valja, međutim, skrenuti pozornost barem na dva momenta:

- a) član Zadružnog odbora, kao i voditelj Zadruga, može biti i ravnatelj/ica škole, posebice poradi naravi djelatnosti i svrha učeničke zadruge te uloge ravnatelja u stvaranju uvjeta za rad zadruge;
- b) predstavnika lokalne samouprave (općine-grada) ili četvrti (u Zagrebu) imenuje se članom Zadružnog odbora ako će to ocijenite uputnim i ako će on stvarno sudjelovati u radu i pridonositi postizanju rezultata.

Zadružni odbor radi u sjednicama, koje saziva i vodi predsjednik.

Odbor se sastaje prema potrebi, kako zahtijevaju njegovi poslovi i zadaće.

Odbor odlučuje većinom glasova svih svojih članova.

Članak 23.

Zadružni odbor obavlja ove poslove:

- donosi Pravila Zadruga,
- odlučuje u svezi s djelatnošću Zadruga i usklađuje rad sekcija,
- utvrđuje programe rada sekcija i donosi program rada Zadruga,
- donosi financijski plan (proračun) Zadruga te raspolaže sredstvima Zadruga,
- odlučuje o statusu, imenu, pečatu, zastavi, amblemu (i slovoliku) Zadruga,
- odlučuje o članstvu u Zadruzi,
- određuje visinu članarine,
- odlučuje o nagradama i priznanjima za rad,
- vodi poslove u ovlasti Zadruga.

Članak 24.

Zadružni odbor može radi dogovora, obavješćivanja, ili drugih razloga važnih za djelovanje i napredak Zadruga, organizirati sastanke pojedinih sekcija. Dužan ih je održati na zahtjev najmanje jedne trećine ukupnog broja sekcija.

Zaključci tih sastanaka smjernice su za dalji rad uprave Zadruga.

Članak 25.

Predsjednik Zadruga vodi rad upravnih tijela i poslove Zadruga.

Predsjednik Zadruga ujedno je predsjednik Zadružnog odbora i Skupštine Zadruga.

Predsjednik Zadruga predstavlja i zastupa Zadruku. U pitanjima koja se odnose na prava i obveze Škole prije zastupanja mora dobiti ovlaštenje ravnatelja Škole.

Predsjednik potpisuje zaključke upravnih tijela, Pravila i druge akte Zadruga, raspolaže novčanim sredstvima u skladu s rasporedom sredstava utvrđenim financijskim planom (proračunom) Zadruga i obavlja druge poslove od interesa za Zadruku.

U slučaju spriječenosti predsjednika, njegove obveze obnaša zamjenik predsjednika.

Članak 26.

Tajnik Zadruga organizira i vodi opće, administrativne, financijske, pravne i druge poslove te pomaže predsjedniku Zadruga u obnašanju njegovih zadaća i pripremi sjednica.

Tajnik vodi poslovnu komunikaciju s drugim sudionicima u programu Zadruga.

Članak 27.

Stručnog voditelja Zadruga i stručne voditelje sekcija imenuje Školski odbor na prijedlog Učiteljskog vijeća i uz prethodnu suglasnost uprave Zadruga.

Voditelji:

- uz neposrednu suradnju učenika planiraju, programiraju i organiziraju proizvodni rad,
- odabiru najdjelotvornije metode i oblike rada,
- prate, usmjeravaju i potiču rad učenika,
- omogućuju učenicima vezu s drugim stručnjacima i dostupnost dobrih izvora znanja,
- odgovorni su za sigurnost učenika u radu,
- surađuju s roditeljima i sudodgojiteljima te upoznaju druge učitelje s radnim rezultatima.

Voditeljem može biti imenovan i stručnjak izvan Škole/ustanove, ako ispunjava uvjete propisane za učitelja.

Voditelji čine Zadružno stručno vijeće⁶ i u ostvarivanju svojih zadaća poštuju stručne pedagoške i znanstvene zásade.

4. Mjere za poticaj i potporu učenika

Članak 28.

Poticanje učenika ostvaruje se sudjelovanjem na smotrama, susretima, natjecanjima, sajmovima, ljetnim školama i kampovima te dodjeljivanjem pohvala, priznanja i nagrada.

⁶ Zadružno stručno vijeće izuzetno je važno tijelo. Njegov sastav ovisi o vrsti odgojno-obrazovne ustanove (time i životnoj dobi učenika), programu, razvijenosti, naravi i razini djelatnosti Zadruga, te o mjestu u kojem je sjedište škole. Primjerice, Zadružno stručno vijeće jednorodne Zadruga male područne škole mogu činiti učitelji te škole i vanjski suradnici, kao što će Zadružno stručno vijeće razvijene Zadruga s više sekcija i pokusima i istraživanjima - osim voditelj(ic)a i suradnik(c)a iz reda nastavnog osoblja i vanjskih suradnika - činiti i mentori (znanstvenici, stručnjaci i dr.), te savjetnici i eksperti za interaktivne zadaće (uključujući voditelje ili suradnike projekata znanstvenih i stručnih ustanova u kojima članovi zadruga sudjeluju, psihologa, vrsnog metodičara učeničkog zadrugarstva itd., ali i praktičara koji je vodeći u nekoj djelatnosti - na pr., u selekciji matica).

Za neposredan prinos ostvarenju zadružnih proizvodnih rezultata i usluga učenici se osim novčano mogu ili trebaju nagraditi izletom ili materijalnim dobrima.

Prigodom vrednovanja rada prosuđuju se postignuća, zalaganje i ponašanje.

Priznanja, pohvale i nagrade mogu izricati odnosno dodjeljivati:⁷

- Skupština Zadruga
- Zadružni odbor
- Školski odbor
- Učiteljsko vijeće
- učitelj (profesor) voditelj.⁸

Članak 29.

Učenici, koji tijekom školske godine postignu najbolje rezultate, stječu pravo sudjelovanja na smotrama, susretima i natjecanjima višeg stupnja, a ponajbolji u ljetnim školama i kampovima.

Na susretima i smotrama rezultate rada i pokusa prikazuju pojedinci i vrste.⁹

Smotre, susreti i natjecanja organiziraju se iz teoretskih i praktičnih znanja.

Članak 30.

Učenik za rad u Zadruzi može biti pohvaljen. Pohvala se izriče usmeno ili daje napismeno.

Članak 31.

Nagrada se dodjeljuje pojedincima, zadrugama ili sekcijama u zadruzi za iznimne rezultate u radu i unapređivanju učeničkog zadrugarstva.

Nagrada pojedincu, zadrugama ili sekcijama dodjeljuje se za izvanredna postignuća na natjecanjima, i to za obrazovne, kulturno-umjetničke, športske i druge potrebe (za ulaznice, izlete, kupnju knjiga isl.).

⁷ I u ovom kao i svim drugim člancima nazive uskladite s onima koji su uobičajeni u vašoj ustanovi. Tako, primjerice, učenički dom nema Školski nego Domski odbor, a Centar ima Upravno vijeće.

⁸ U popis tijela i pojedinaca koji mogu izricati i podjeljivati pohvale, priznanja i nagrade nije uvršteno Zadružno stručno vijeće. Razlog tome nije njegovo zanemarivanje nego pretpostavka da će na njegov prijedlog takvo što učiniti Učiteljsko (Nastavno) vijeće čija je odluka »veće specifične težine«. Međutim, nema zapreke da ovo tijelo uvrstite u popis ako zbog ma iz kog razloga držite da je to oportuno a ne samo predmetno relevantno.

⁹ Pod vrstom se razumijeva skupina, tim isl.

5. Prijelazne i završne odredbe

Članak 33.

Zadruga može prestati s radom zbog nepostojanja osnovnih radnih uvijeta.

Odluku o prestanku rada Zadruge donosi osnivač.

Ostatak sredstava prenosi se u vlasništvo Škole/ustanove.

Članak 34.

Ova Pravila mijenjaju se i dopunjuju na isti način na koji su donijeta.

Izmjene i dopune mogu predlagati uprava Zadruge, pojedine sekcije, Školski odbor i ravnatelj Škole/ustanove.

Članak 35.

Ova Pravila stupaju na snagu nakon što ih potvrdi Školski odbor.

Jedan primjerak potvrđenih Pravila dostavlja se Hrvatskoj udruzi ueničkog zadrugarstva.¹⁰

Predsjednik(ca) Zadruge:
Dragan Kopic,prof.

Školski odbor potvrdio je ova Pravila u svojoj sjednici održanoj 17.9.2015..

Predsjednik(ca) Školskog odbora:
Goranka Lengyel Komušanac, prof.
